
[2024-82-RE](#)

Causa 2024-82-RE

(Llovera Farré c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 556-2024. Recurs d'empara

Sentència del 17 de febrer del 2025

BOPA núm. 24, del 26 de febrer del 2025

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 6 de desembre del 2024, per la representació processal de la Sra. Margot Llovera Farré, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la inactivitat de la jurisdicció ordinària en el marc de la causa Diligències Prèvies núm. 8000010/2024, per una presumpta vulneració del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada i que declari la vulneració del dret esmentat;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'acte del Tribunal Constitucional del 20 de desembre del 2024 que va admetre a tràmit aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 10 de gener del 2025, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Josep-D. Guàrdia Canela;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. L'11 de març del 2020, la Sra. Margot Llovera Farré va presentar una querella criminal contra persona desconeguda per la presumpta comissió de delictes de maltractament i de discriminació. Aquesta querella va ser complementada mitjançant un escrit del 28 de maig del 2020.

1.2. El 10 de juny del 2020, la Secció d'Instrucció de la Batllia va admetre a tràmit parcialment la querella.

1.3. Arran de diversos informes policials, el 23 de setembre del 2022, la representació processal de la recurrent va sol·licitar la pràctica de diverses diligències d'instrucció.

1.4. Per escrits del 26 de gener del 2023, de l'1 d'agost del mateix any, del 12 de gener del 2024 i del 10 d'octubre d'aquest mateix any, la representació processal de la recurrent va insistir respecte de la pràctica de les diligències d'instrucció sol·licitades, sense que a data d'avui aquestes hagin estat efectuades.

1.5. Arran d'una ampliació de querella, efectuada el 24 d'abril del 2024, la causa va ser atribuïda a la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia.

1.6. El 6 de desembre del 2024, la representació processal de la Sra. Margot Llovera Farré va interposar un recurs d'empara contra la inactivitat de la jurisdicció ordinària en el marc de la causa Diligències Prèvies núm. 8000010/2024, per una presumpta vulneració del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la recurrent

- La recurrent al·lega que després de 2 anys i 3 mesos d'haver sol·licitat la pràctica d'unes diligències d'instrucció, la Batllia no ha pres cap decisió al respecte.

- Posa en relleu que el 10 d'octubre del 2024 va presentar el seu quart insistiment per demanar que es prenguéssin les declaracions de les persones que podrien ser, presumptament, responsables o que podrien conèixer les persones responsables dels delictes denunciats. No obstant això, no s'ha pres cap acció tendent a impulsar la instrucció en aquest sentit.

- Recorda que el procediment es va iniciar l'any 2020.

- Manifesta que està particularment afectada, atès que no pot fer res contra les persones que s'oculten darrera les xarxes socials, ja que no pot aturar, ni mitjançant un procediment judicial, les constants i repetides accions punibles.

- Allò que destaca és la manca d'atenció i d'interès en instruir en un temps raonable uns fets que són greus per a la seva salut, fets comesos de forma gratuïta i sense cap impediment.

- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada i que declari la vulneració del dret esmentat.

2.2. Argumentació del Ministeri Fiscal

- Després de recordar la jurisprudència constitucional sobre la vulneració del dret a un judici de durada raonable i transposant aquesta doctrina al cas concret que cal examinar, el Ministeri Fiscal constata que els autes de referència es van iniciar al mes de març del 2020 i que durant la seva tramitació es van sol·licitar diverses diligències judicials que, tot i diversos insistiments, no han estat practicades, constatant-se períodes d'inactivitat processal.

- Posa en relleu que la part recurrent s'ha mostrat proactiva per tal d'impulsar la pràctica de les diligències que sol·licita i que considera d'interès.

- També manifesta que tant els fets objecte de la querella, com les diligències demanades no tenen cap complexitat particular.

- Per consegüent, conclou que el temps transcorregut des del mes de setembre del 2022 fins a l'actualitat sense cap resposta per part de l'òrgan judicial no es justifica, i considera que cal declarar la vulneració del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El conflicte jurídic que presenta aquest recurs d'empara és d'una notable senzillesa. L'escrit de la part recurrent consta de quatre estrictes consideracions en una sola pàgina a doble cara. En ell s'al·lega substancialment que el procediment es va iniciar al mes de març del 2020 i que el 27 de setembre del 2022 la recurrent va sol·licitar la pràctica d'unes determinades proves sense que l'òrgan judicial competent hagi pres cap decisió al respecte. En les actuacions també figuren un aute de la Batllia -Secció d'Instrucció 2- del 3 de maig del 2024 en què es decideix inhibir-se del coneixement de la causa i un altre aute de la Batllia -Secció d'Instrucció Especialitzada 1- del 27 de maig del 2024, que decideix comunicar a les parts un nou número de registre de les mateixes actuacions. El Ministeri Fiscal, per la seva banda, en el tràmit d'al·legacions recorda la doctrina jurisprudencial d'aquest Tribunal Constitucional continguda en la sentència del 7 de setembre del 2023 -causa 2023-39-RE- i efectua una relació molt més detallada de les actuacions, des de la querella de l'11 de març del 2020, l'aute d'admissió a tràmit del 10 de juny següent i els insistiments de la part querellant del 26 de gener i del 8 d'agost del 2023, i del 12 de gener i del 10 d'octubre del 2024. Conclou que no s'oposa a l'estimació del recurs d'empara i que s'ha de declarar vulnerat el dret de la demandant a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

3.2. Aquest Tribunal, en nombroses resolucions amb un contingut constant, reiterat i uniforme, com recorda el Ministeri Fiscal, té declarat que la idea de les dilacions indegudes o de la durada no raonable d'un determinat procés, constitueix un concepte jurídic indeterminat que no pot identificar-se només amb una mera infracció dels terminis processals o en una excessiva durada de les actuacions judicials, sinó que és el resultat de l'aplicació a les circumstàncies concretes del cas, dels elements següents: i) la complexitat del litigi; ii) els marges ordinaris de la durada dels litigis del mateix tipus; iii) l'interès que arrisca el demandant d'empara; iv) la seva conducta; i, v) la conducta dels òrgans judicials. Així ho ha proclamat també el Tribunal Europeu dels Drets Humans, entre moltes altres resolucions que no és menester reproduir. Com s'ha dit, res s'assembla tant a la injustícia com la justícia tardana.

3.3. En el cas específic d'aquesta causa, resulta indubtable que, almenys en l'estat actual de les actuacions el procediment no és complex, que els litigis d'aquest tipus tenen uns marges ordinaris de menor durada, que el transcurs del temps pot dificultar la investigació dels fets denunciats amb els consegüents riscos per a l'eventual perjudicada i que no se li pot atribuir cap causalitat a la seva intervenció en el procés. Les raons de la conducta dels òrgans judicials intervinents en les actuacions no constitueixen objecte rellevant d'aquest recurs d'empara.

3.4. El Ministeri Fiscal, per la seva banda, reconeix els fets i aplica encertadament els criteris suara esmentats. No s'oposa a l'estimació del recurs i considera que la declaració de vulneració del dret a un procés de durada raonable és procedent, ja que han transcorregut gairebé 5 anys des de la interposició de la querella i que són molt escasses les actuacions practicades malgrat els reiterats insistiments de la recurrent.

3.5. Així les coses, l'estimació del recurs d'empara resulta procedent i, de conformitat amb l'article 92 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, cal reposar la recurrent en la plenitud del seu dret

mitjançant l'adopció de les mesures necessàries a aquest efecte. D'acord amb aquest criteri i seguint la línia establerta en la sentència esmentada d'aquest Tribunal Constitucional del 7 de setembre del 2023 (causa 2023-39-RE) i amb anterioritat en la sentència del 17 de gener del 2023 (causa 2022-60-RE) correspon fixar a la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia un termini dins el qual haurà de culminar les diligències que resultin adients. Aquest termini es fixa en sis mesos, prorrogables per uns altres sis, mitjançant resolució degudament fonamentada.

3.6. Tot i que l'escrit interposant el recurs d'empara no demana formalment cap tipus d'indemnització i tampoc el Ministeri Fiscal es pronuncia al respecte, l'article 92 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional estableix que es podrà determinar la responsabilitat dimanant de la vulneració del dret fonamental de què es tracti. I en aquest supòsit, com en els altres de durada irraonable d'un procés, cal declarar el dret a una indemnització dels danys i perjudicis soferts per la dilació indeguda que s'ha d'instar davant la jurisdicció ordinària.

3.7. L'estimació del recurs comporta la declaració de la no procedència de condemna en costes (article 92.4 *a contrario* de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Estimar el recurs d'empara interposat per la representació processal de la Sra. Margot Llovera Farré contra la inactivitat de la jurisdicció ordinària en el marc de la causa Diligències Prèvies núm. 8000010/2024.

2. Declarar que s'ha vulnerat el seu dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

3. Comminar la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia que adopti, en un termini màxim de sis mesos, prorrogable per decisió fonamentada en Dret per altres sis mesos, les mesures que estan en l'àmbit de les seves competències per fer cessar la vulneració d'aquest dret fonamental.

4. Declarar que la recurrent té dret a ser indemnitzada en la quantia que determini la jurisdicció ordinària mitjançant el procediment adient.

5. Declarar que l'estimació del recurs comporta que la imposició de costes no sigui procedent.

6. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal de la recurrent, a la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 17 de febrer del 2025.

Joan Manel Abril Campoy

Pere Pastor Vilanova

President

Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela

Jean-Yves Caullet

Magistrat

Magistrat